

Barcelona, 6 de juliol de 1928

L'Esquella de la Torratxa

ANY LI - Núm 2559 - 15 cts. - Atrassats 30

LA VICTORIA

L'octau campionat del nostre
«F. C. Barcelona». Hurrall!

TEATRE COMIC

Avui i tots els dies

Manuel Sugrañes

presenta el gran espectacle

Pout-Pourri

Els millors quadros de les
millors Revistes

i el sensacional número de gran èxit:

GEORGE MARK
amb els seus tres lleons ferotges

Butaques a 5 pessetes

Seients numerats a 2 pessetes

Blenorràgics:

No ho dubteu. El guariment de la vostra purgació està amb els

Cachets Neisserinos

Exit garantit. Tractament ràpid, discret i sense molèsties

Venda: Farmàcies i Centres d'específics

Preu de la capsula: 5'50 pessetes

TRENCATS

temps i diner, no deveu comprar cap aparell sense visitar abans aquesta casa.

CASA TORRENT - 13, Unió, 13 - BARCELONA

BICICLETES ESPORTS
ACCESORIS

SANROMÀ

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

DEMANEU TARIFES DE PREUS

Mai les càpsules peruvianas Borrell

no han deixat de guarir aviat i radicalment les BLE-NORRAGIES (purgacions) GONORREES i tots els altres FLUIXOS de les vies urinàries, per CRONIQES que fossin

Medicació discreta en el seu us

Venda: SEGALA, o a l'autor A. BORRELL

Compte de l'Asalto, 52, cantonada Sant Ramon. - BARCELONA

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa
Prou sofrir inutilment de les dites malalties, gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorràgia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivre**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva m. laltia. Venda: 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sifilis* (avariosis), *eczemes*, *hei pes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acné*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Pindoles depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen reg nerant la sang, la renoven, augmenten totes les nergies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronsos, supuració de les mucoses, caignda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòria* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul'la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sòkatarq*, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a Oficines Laboratori Sòkatarq, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a Oficines Laboratori Sòkatarq, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a Oficines Laboratori Sòkatarq, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a Oficines Laboratori Sòkatarq, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a Oficines Laboratori Sòkatarq, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a Oficines Laboratori Sòkatarq, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a Oficines Laboratori Sòkatarq, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a Oficines Laboratori Sòkatarq, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

COROMINES I LA RESPONSABILITAT

A alguns anys que férem coneixença amb Pere Coromines. La primera vegada que parlarem amb Pere Coromines en tinguérem una impressió desagradable. Direm el per què. Jo era un nen. Tenia catorze o quinze anys i unes nobles ganés d'estudiar, de "formar-me". M'atreia la Biblioteca de Catalunya i volia esser-ne llegidor. Però, per entrar-hi, calia una tarja de presentació signada per un membre de l'Institut. Aní a cercar-lo a la Diputació i vaig trobar, quan baixava les escales, Pere Coromines. M'hi vaig atansar i, amb aquella valentia que dona l'ésser vailet, li vaig pregar si em volia signar la tarja.

—Qui sou?—va preguntar.

—No tinc qui em signi aquesta tarja per a poder entrar a la Biblioteca, i volia que vostè me la signés, si li plau...

—Doncs, jo, no coneixent-vos, no us la puc signar...

—Dispensi—i recollí de nou la tarja que m'oferia...

Naturalment, vaig trobar fred a aquest home que, al meu entendre, negava l'entrada d'un vailet de quinze anys a la Biblioteca de Catalunya.

Però, més tard, a mida que els anys passen i un va coneixent les persones de prop, descobreix que el que no féu llavors és perquè Pere Coromines té sempre un alt sentit de la responsabilitat de la seva gestió; responsabilitat en una recomanació, responsabilitat en un acte, responsabilitat en una signatura, responsabilitat en un llibre... Podriem dir que aquest home, a mida que han anat passant els anys, ha tingut un agudíssim sentit del que la vida representava per a ell.

Pere Coromines ha estat sempre l'home que ha tingut una noció de la responsabilitat que era l'ésser director polític d'un país.

Ningú no és perfecte en aquesta vida i tots s'equivoquen mantes vegades, però en aquestes equivocacions s'hi troba molts cops la voluntat ferma, el desig d'una sinceritat, la vibració d'una inquietud. Mai no s'ha beneficiat d'un canvi polític, mai no s'aprofitat d'un moviment. Podem dir d'ell que ha estat un home injustament combatut.

Si totes les coses que ha fet en aquesta vida li haguessin portat profit, podria combatre-se'l, però sempre ha portat damunt d'ell el pes de la responsabilitat dels seus actes.

Des de feia molt temps Pere Coromines, allunyat de la vida política menuda, anà albirant des del seu mirador la vida, la història, els homes i les costums... Tot aquest foc interior que l'arbora, l'ha anat traduint en aquests llibres nets i puríssims, on hi diu les coses en un català tan clàssic i un pensament tan clar com la Mediterrània a la Costa Brava. I aquí teniu aquest darrer llibre de "La mort d'En Joan Apòstol", que ha estat un dels llibres més vius que s'hagin publicat a Catalunya en el que va de segle; aquí teniu aquesta conferència que va donar, no fa gaires dies a la Sala Parés sobre la fundació de la Biblioteca de la Universitat i les bullangues de Barcelona, i en la que,

Pere Coromines

apart de donar un panorama polític, feia renàixer davant nosaltres la gràcia i agitació d'una Barcelona romàntica i lluitadora; heus-vos ací Pere Coromines, consagrat fa pocs dies a la Presidència de l'"Ateneu Barceloní", per on hi han passat les figures més il·lustres de la tasca cultural catalana: Guimerà... Fabra... I avui Pere Coromines. I aquest home se m'ha aparegut a hores d'ara com una de les figures més fermes de la Catalunya renaixentista.

Sap ésser polític i literat alhora; sap donar la lliçó exacta d'una vida... Es un home amarat de serenitat i de catalanitat.

Un dia de l'any passat anàrem a la seva casa de Sant Pol. Entràrem a l'alta cambra, blanca i senzilla, on treballa Pere Coromines. Allà hi té uns mobles negres i nets, com si fos la cella d'un frare. A la biblioteca només que els llibres de la seva biblioteca filosòfica: Balmes i Kant; Voltaire i el doctor Torres i Bages; Sant Tomàs i Bergson. La biblioteca donava idea de l'esperit serè d'aquell home que fa la seva obra amb la mateixa majestat amb què Jesús caminava per damunt les ones.

Enfront de la biblioteca hi havia un vell arcó i, en obrir-lo, vegí, en carpetes vermelles i blaves, tota l'obra escrita de Pere Coromines. Des de la primera quartella escrita, fins a la darrera; allà hi havia els originals de "Les presons imaginàries", "La vida austera", "Les gràcies de l'Empordà"...

Allò acabà d'arrodonir la idea que podíem fer-nos de Pere Coromines: era, com a home responsable, un home de disciplina, de mètode, d'orde, però en el sentit digne de la paraula. Quan Pere Coromines té el cap blanc, i els ulls ja estan cansats de llegir i d'observar, ha fet una noble vida d'home honrat.

Heu-vos-el ací. Es un home que no ha envellit, ans al contrari, ha trobat a la porta de la vellesa com una font de Juvència que li dóna una joventut d'estil, d'idees clares, de fortaleza espiritual... Es un jove ardent, en un país com el nostre, on la joventut va fent-se cada dia més vella i més lletja.

FRANCESC MADRID

LES ESTATUES DE LA PLAÇA DE CATALUNYA

A la Plaça de Catalunya han aparegut les estàtues, les famoses estàtues discutides abans de néixer a la vida pública.

Aquestes estàtues han donat molt joc, molts mals de cap, moltes angúnies. I molta feina als linotipistes. Perquè, val a dir-ho, se n'ha parlat molt d'aquestes estàtues, se'ls ha fet molt bé el reclam. Un reclam com no ha tingut mai cap tenor d'òpera ni de sarsuela, que guanyen més diners que els d'òpera.

El fet és que a la Plaça de Catalunya han estat col·locades les estàtues. Més que col·locades, caldria dir: han aparegut. Perquè la seva aparició ha tingut quelcom de miracle. Si s'hagués tingut una certa discreció, si no s'hagués fet tant rebombori, i les estàtues haguessin estat presentades amb un xic més de roba, la gent hauria cregut en un autèntic i veritable miracle. La Plaça de Catalunya, amb un xic d'imaginació i de bona voluntat, hauria estat una mena de Lourdes barceloní.

Les estàtues han aparegut de sobte, quan menys les esperàvem, en els sòcols aquells que tant donaren a dir,

Hi han florit d'una manera misteriosa, com la vara de Sant Josep.

Sempre ens havien semblat sospitosos aquells sòcols. Però deixem-los en pau, que bé s'ho mereixen, i anem a les estàtues.

¿Per què s'han col·locat precisament en aquesta època? Algú diu que per donar una sorpresa a la gent rica, que ara és a estíuejar. Altres asseguren que això s'ha fet amb el fi de què, amb la calor i el sol d'aquests dies prenguin una patina, aquella patina tan convenient a les estàtues d'alguna categoria.

Però s'ha dit també que la col·locació de les estàtues a la Plaça de Catalunya, ha estat una finesa de l'Ajuntament. Ens explicarem, que la cosa s'ho val: L'Ajuntament sap que els barcelonins tenen una gran afició al teatre i emplen cada nit tots els teatres de Barcelona. I discuteixen, amb un gran sentit crític i amb un bon gust extraordinari, el valor de les obres i dels actors. Els barcelonins s'apassionen per aquestes qüestions d'estètica teatral.

Així que arriba l'estiu i s'acaba la temporada i es tanquen els teatres, els barcelonins es queden tristos, s'avoreixen, emmalalteixen de tedi, no saben on anar, no saben què discutir.

I l'Ajuntament, diu triomfalment: Ara és l'ocasió!

I posa les estàtues per a què els barcelonins puguin passar l'estiu discutint.

VIRAT

UN ALTRE HOMENATGE A MAURICI VILUMARA

LA LAPIDA DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

El dilluns, dia 2, es va celebrar al Gran Teatre del Liceu l'acte de col·locar una làpida a honor del nostre amic Maurici Vilumara.

Com de tots és sabut, L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, fent-se eco de la voluntat barcelonina, inicià l'homenatge, el qual fou recollit pel noble president del "Círcol Artístic", Alexandre Cardunets, i que ha anat desenrotllant-se com tothom sap amb un èxit sorollós i esclatant.

Dimarts passat, la Junta de Govern del "Círcol Artístic" convocà un bon nombre d'artistes, escriptors i personalitats ciutadanes per a què assistissin a l'acte de descobrir una làpida que perpetuarà aquest homenatge popular i el nom de Maurici Vilumara a les taules del Liceu.

I allà en el recó on hi ha passat un quart de vida Vilumara, fumant caliquenyos i parlant de tot el que passa, el Liceu hi ha posat una làpida d'onix i lletres daurades que diu: "Homenaje a Mauricio Vilumara, junio 1928."

A l'acte hi foren convidats, entre altres, Margarida Xirgu, Maria Morera, la família Vilumara, Ignasi Iglésies, Adrià Gual, Joaquim Montaner, etc.; hi hagués tres excel·lents discursos de Rafael Moragues, del senyor de Rull i d'Alexandre Cardunets. Es mostrà al públic la decoració del locutori de Saint-Sulpice de l'òpera "Manon" i després es convidà amb lunch agradable i lleuger.

També hi hagué una altra iniciativa, per part del senyor Mestres, i fou la de demanar que es doni el nom de Maurici Vilumara a un carrer de la ciutat.

Ens sembla molt bé.

LA DONA D'ALTRI

“Soirée chez X”.

Dones encantadores, fembres exquisides, matrones exuberants. Es menja, es beu, es xerra, es juga, es critica, es balla, es flirteja; el lloc, en fi, on es fa del tot difícil avorrir-se.

Alguns homes al saló de fumar. Amples seients, cafè, licors, cigarretes. Es parla de política, negocis, dones. Invariablement, quan els homes resten sols, les dones acaben per sortir en les converses llurs. No són, però, sempre tractades benèvolament.

—La dona millor és sempre la dona d'altri.

—Parleu per experiència?

—Tota teoria és gris, cal comptar només amb la vida.

—Malgrat, gent qui coneix les dones...

—Qui gosarà pretendre conèixer les dones? Pura impossibilitat. Es tan impossible poder generalitzar les dones com saber el què passa en les estrelles que guspiregen en la nit. Es veuen brillar uniformement, però sense aconseguir conèixer el que s'hi esdevé. Quantes dones heu conegut vós, don Joan retirat? Vós, metge del gran món? Vós, cercador apassionat de sensacions psicològiques? Vint? Cinquanta? Cent? La cent i una tira per terra, ja, fotes les vostres especulacions. La dona no vol ésser coneguda, vol ésser compresa.

—Seria això més fàcil?

—Un joc d'infants. La dona no és més que un microcosmos de l'univers. Així com la força d'atracció regeix l'evolució de la terra, l'amor és l'únic motor de tots els fets i gestes de la dona amor baix totes les formes imaginables, des de l'amor divinament pur, fins a l'amor bestialment impur. Tot el que els àngels i el diable han sabut inventar en matèria d'amor, és apilotat en el cor de la dona, i periferents que aquestes siguin, blanques,

negres o grogues, l'amor en fa una comunitat de germanes unida i compacta. En tot mirar de dona brilla el mateix esclat d'amor; en tot cor de dona bull la mateixa sang d'amor i els llavis de tota dona canten, a l'uníson, a l'amor, el mateix càntic. La dona posseeix tant de trossos d'amor que és capaç d'escampar-lo a mans plenes, de llançar-lo a voltes per la finestra com un grapat d'or!

—O també per un grapat d'or!

—Amor per or? Jamai! L'amor no es ven. Gestes d'amor, caricatures d'amor, comèdies d'amor, tant com volgueu, car la dona no és res més que una pobra criatura que vol viure i fruit la seva existència tan bé com

UN PERILL PER A LA INFANCIA

—Què té aquest nen?

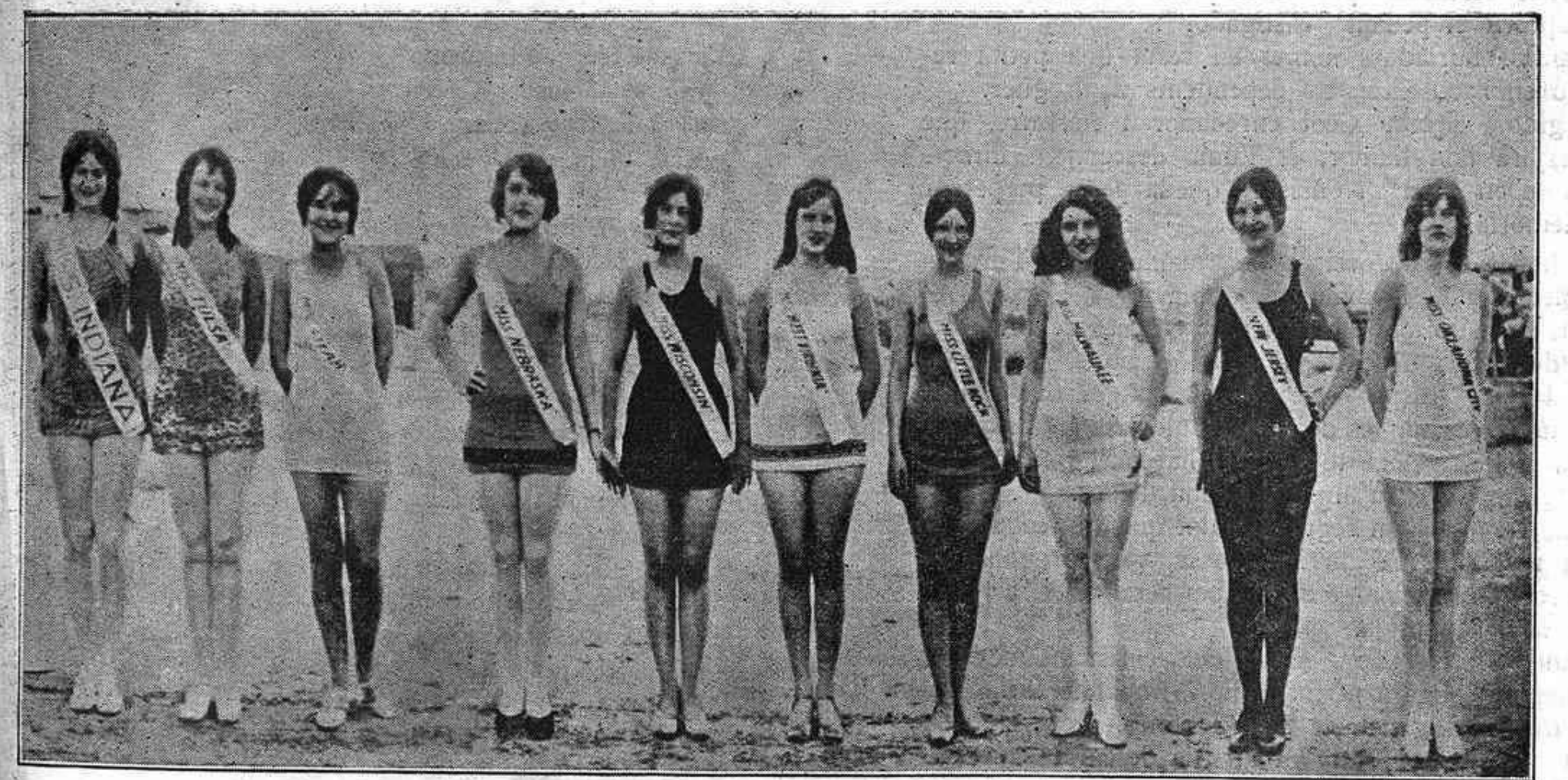
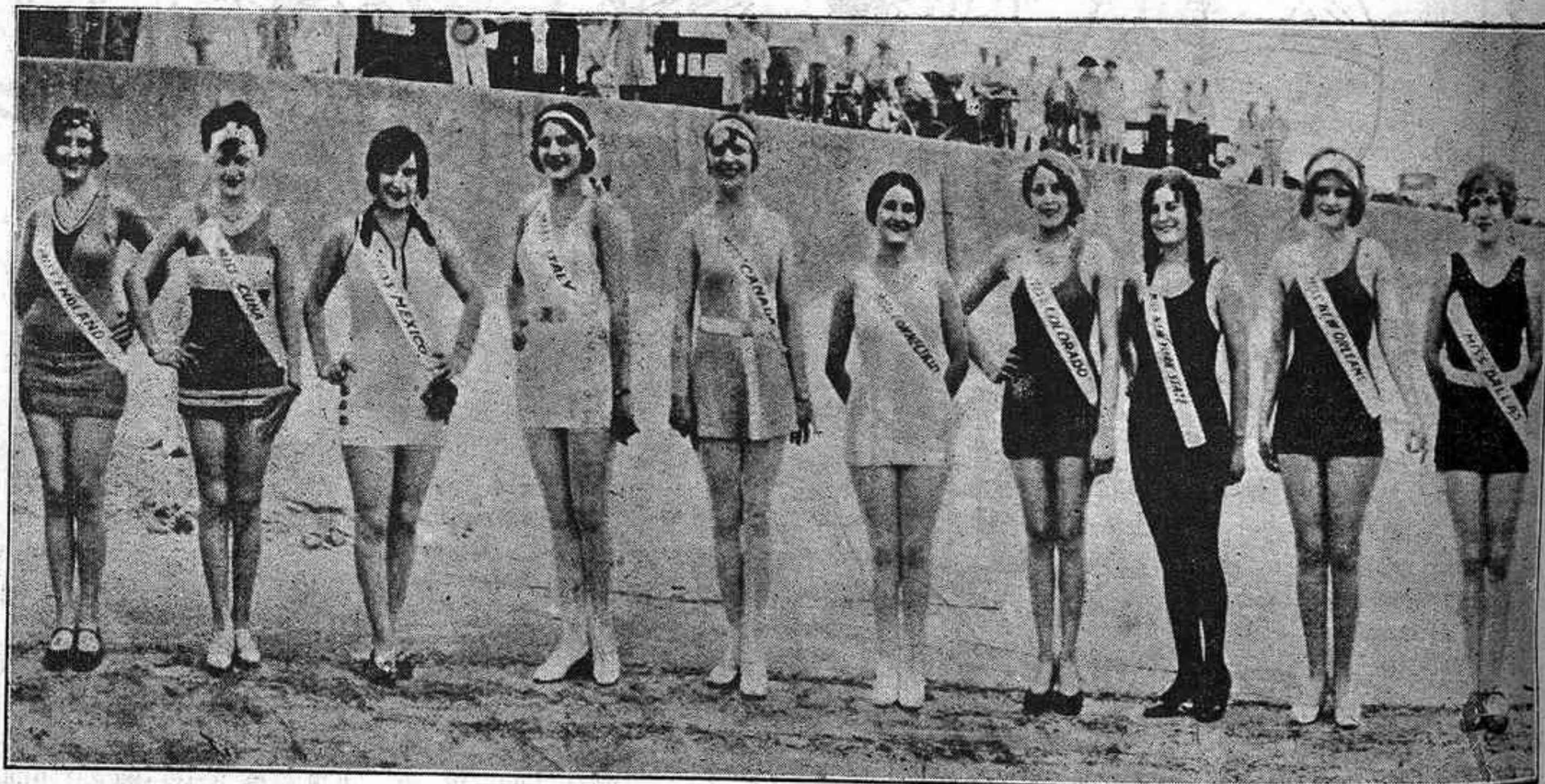
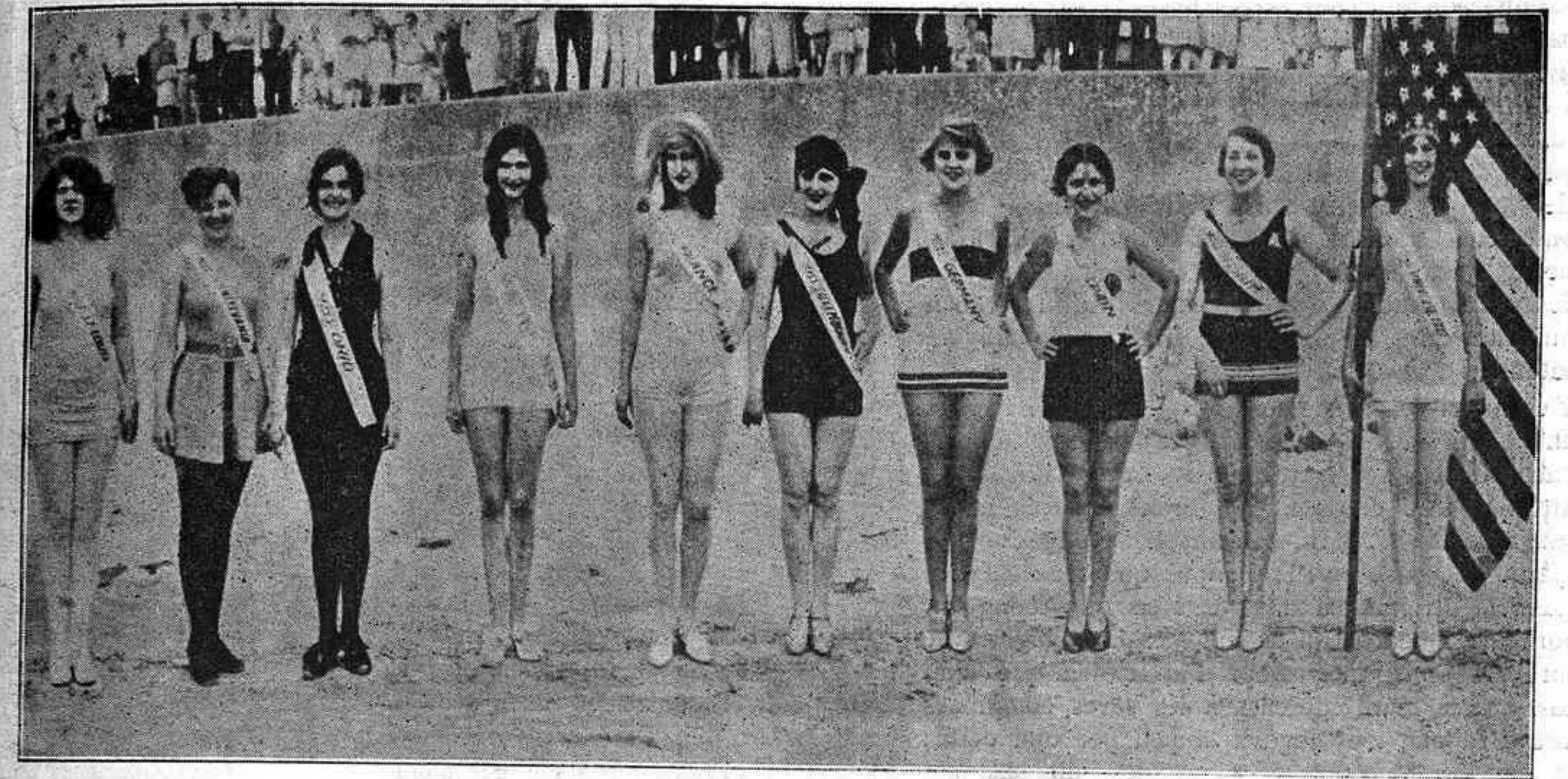
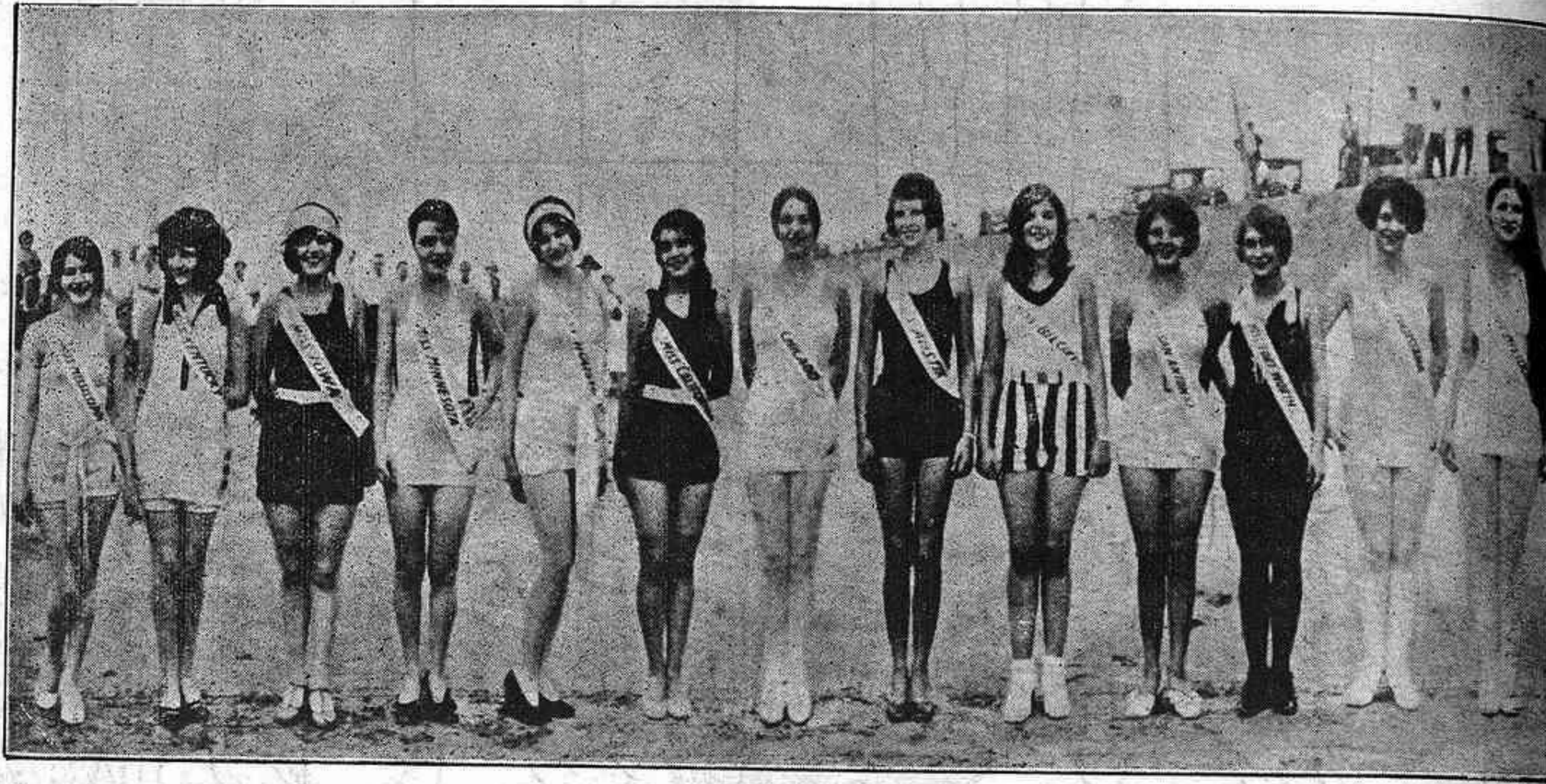
—Que així que veu les estàtues de la Plaça de Catalunya, demana “teta”.

pugui, però el que ella ven llavors, no és més que mercaderia vulgar a un preu variable. Amor, jamai! Qui diu dona, diu amor, i quan hom reté aquest principi, acaba per comprendre, encara sense conèixer les dones, el que sembla sovint en elles incomprendible i enigmàtic.

—Així la seva infidelitat?

—Infidelitat és un mot llançat per antics dèspotes, egoistes i bàrbars, que han negat l'existència d'una ànima femenina i han condemnat les dones a una submissió d'esclaves. En veritat, no hi ha sinó la dona que estima, la que, aparentment, sembla no estimar, és la dona que estima en altre lloc.

EL TORNEIG MUNDIAL DE BELLESA

A Galveston, com cada any, s'ha celebrat aquest torneig mundial de bellesa. Hi han concorregut noies més boniques d'Itàlia, de França, d'Alemanya, d'Anglaterra, de Mèxic, d'Espanya, etc., etc. Ha guanyat Miss Chicago, una delícia de criatura que per a nosaltres la voldriem. Ara Miss Chicago ja és Miss Univers. Heus ací, estimat llegidor totes les amables concursants. Un espectacle com aquest, reflecte tots els disgustos de la vida.

EL SUCCESSOR DE "DON JUAN"

Un nou tipus extravagant ha vingut a enriquir la col·lecció ja existent, des de fa molt temps. Ens referim al "castigador". Tinc la desgràcia de coneixe'n varis. I es pot afirmar que són quelcom especialíssims. El "castigador" encara que ell s'ho creu, no guarda cap relació amb el llegendari "Don Juan". Aquest era un valent. Aquell és un curt d'ànima i de gambals.

Els "castigadors" tenen la seva hora a les Rambles. Els de "menor quantia", maniobren de set a vuit del vespre, i els de "major" de onze a una de la matinada.

I és còmic veure'ls "castigar". Caminen amb aire triomfal, donant-se "pisto" de "guapos" i d'elegants. A les dones se les miren amb menyspreu i amb orgull; creuen que les fan patir amb les mirades d'artista cinematogràfic... "amateur".

Aquest és tot el seu mèrit de "conquistadors". L'antic "Don Juan" fruïa de les seves conquestes. El "castigador" sols aconsegueix fer riure amb les seves ridiculeses. Però encara que s'ho creguin, cap de les nostres nenes es perd pels seus ossets. Evidentment, el "castigador" és un "Don Juan" de baix nivell; el tipus que creà En Zorrilla, portaba bigoti i barba d'home, i els que castiguen, en sa major part, llueixen un ridícul i esquifit bigotet de puntes fent caragolins, més propi d'un clown que d'un home seriós. "Don Joan" defensava les seves conquestes amb l'espasa a la mà, i es jugava la pell per una dona; el "castigador" l'imita portant, a vegades, un bastonet prim, inútil, que només li pot servir per a fer-se pessigolles a les orelles.

Les dones "estaven" per "Don Juan". I avui, les dones menyspreen el pedant "castigador".

Dels antics burladors només en resta una petita representació en l'actualitat, els dependents d'adroguer.

Sí, llegidor, aquest xicot enredador i xerraire, que sempre respira bon humor, és l'únic descendent directe del famós "Don Juan". Només ell queda per a perpetuar la seva memòria.

Passo bones estones veient-los "maniobrar". Tinc un amic propietari d'un establiment de queviures, i, molt freqüentment, el visito amb el sol i únic objecte de veure els "trucos" dels seus dependents amb les noies del servei domèstic. Hi ha "raspa" que fa deu viatges diaris a la tenda per tal d'escoltar les dolces paraules del galant adroguer. Cada un dels nois, té el seu "harem", i hi ha que veure el "gasto" que fa amb cada una d'elles.

Un dia, després d'un regular avalot que van moure un dependent rosset i una garrida mossa, vaig preguntar a l'amo, tot estranyat, com era que permetia aquells terrabastalls a la seva botiga.

I l'home, bon psicòleg, em digué, sentenciosament:

—El negoci obliga a permetre-ho. Si no tolerés la brometa, les mosses fugirien de casa. És més, prefereixo els dependents de "bona planta" i un xic Descarats, als treballadors i prudents. Els primers, conserven la parròquia. Els segons, l'espanten. Compreneu, doncs, que per a la prosperitat del negoci...

Vaig comprendre que tenia raó l'amic adroguer.

Però en el meu interior, vaig pensar, que, aquests modestos dependents de queviures, són bastant més "castigadors" que els que passen per les nostres Rambles— profanant-les—, creient-se que els "nanos" es perden per les seves mirades indefinides, pel seu barret tort, els seus

pantalons, que semblen faldilles, i les seves americanetes, que sembla que els hi manqui roba per acabar-les.

Proclamen el modest dependent adroguer, com l'únic successor del famós "Don Juan".

PAPUS

LA SANG DELS CLAVELLS

Tan debò fos tan fina la punta del
punyal com el teu últim "no"!

KNUT HAMSUM

Els clavells saben la rondalla
dels amors desesperats;
són vermells com la rialla
d'uns llavis ensangonats.

Brillen com una ferida
d'un punyal damunt del cor
per on degota la vida
i per on ha entrat la mort.

"Tan debò que fos tan fina
la punta d'aquest punyal
com el "no" que m'enverina
i eternament em fa mal!"

Compadiu l'amor que plora,
sigui donzella o donzell,
penseu que en son cor s'hi esflora
la sang roja d'un clavell.

Vida de foc que turmenta
i va cremant poc a poc
i dona la sang ardenta
perquè té la sang de foc.

Els clavells són les ferides
dels desesperats d'amor,
són les flames enrogides
de l'amor tornat dolor.

Quan la carn esdevé cendra,
trossejada pels coltells,
de la sang de la carn tendra
s'enrogeixen els clavells.

I l'amant que es desespera
deixa escrit el seu turment
d'aquella angúnia darrera
en el darrer pensament.

"Tan debò que fos tan fina
la punta d'aquest punyal
com el "no" que m'enverina
i eternament em fa mal!"

I cau morta la carn tendra,
trossejada pels coltells;
el vent escampa la cendra
i ençà i enllà hi han clavells.

SALVADOR PERARNAU

TELÓ ENLAIR E

OLYMPIA

Ha tancat les seves portes. S'ha acabat "Kosmópolis".
Amb aquest espectacle l'empresa hi ha guanyat diners. Ja era de suposar, i nosaltres ens n'alegrem. Ens n'alegrem per l'empresa i pels autors. "Kosmópolis" ha estat un espectacle força interessant i digne.

VICTORIA

Un altre teatre que ha tancat. Sembla que ací les coses no han anat tan bé.

Ja era de preveure. Una companyia lírica que compta amb "terremotos" com Vendrell i Caballé, no és la més apropiada per a representar revistes (?) com "Los Faroles", "Viva la Cotorra" i altres.

A Vendrell i Caballé el públic vol oir-los cantar.

NOVETATS

La representació de "Terra baixa", a benefici del monu-

MUSICA DE MODA

Escarbat, bum, bum!
Quina pana: tres a un!

ment a Soler i Rovirosa, fou un èxit. Enric Borràs i Margarida Xirgu donaren a aquesta representació caràcter de veritable esdeveniment. Els altres, Montero, Morera, etc., ja no cal dir-ho: molt dignes.

Fou una nit de triomfs i d'ovacions.

TIVOLI

Segeuix l'èxit d'"El señor Adrián, el primo, o que malo es ser bueno", magnífic sàinet d'Arniches.

ELDORADO

Ha debutat la companyia de comèdies de Ramon Peña.

Ramon Peña és un actor molt estimable que se'ns presenta ara al cap d'una companyia ben conjuntada.

BARCELONA

Ahir debutà la companyia d'Irene López Heredia, la més intel·ligent de les actrius espanyoles, que tants elogis ens ha meregut sempre.

POLIORAMA

Avui s'estrena "Se casó don Pedro". És una comèdia de Santiago Rusiñol, que ha traduït, adaptant-la, l'intelligent periodista Leopold Bejarano.

PER A ACABAR

Es molt possible que la companyia de Lluís Calvo actui molt aviat en un important teatre de Barcelona. Aquest teatre podria ésser Olympia o el Nou.

BOB

EL SAFAREIG DE LA RAMBLA

A la Rambla dels còmics no hi manca mai un que faci la bugadera i que, barrejant mentides i veritats, no us proporcioni sensacionals informacions de teatre, que moltes vegades resulten tan certes com la llum que ens illumina.

D'una xerrameca amb un manefla que trobarem a les taules de la Granja Orient, n'hem tret les notícies següents, les quals ens mereixen bon crèdit per venir de qui vénen.

—I doncs, "Fulano", ¿què hi ha de nou, que es conta, què es diu?

—Doncs es diu... que l'empresa de Novetats ja ha trobat primer actor per a la temporada vinent.

Que aquest primer actor és el gran tràgic Joan Santacana.

Que Montero se'n va al Paral·lel a substituir el xaruc Anselm Fernández, com a primer actor de revistes.

Que Fernández—don Anselm—debutarà a l'Edén amb una revista del nostre gran poeta Josep Maria de Sagarra.

Que la Xirgu i Borràs aniran a París per estrenar dues obres de Navarro Costabella i una de Moraguetes.

Que Pius Daví ha cablegrafiat a Jaumet Borràs dient-li que, vist l'èxit sorollós amb què l'han rebut a l'Havana, pot entrar, si vol, com a primer "barba" a la companyia de Romea.

Que Santpere estrenarà una obra cada dia per tal de representar totes les comèdies acceptades, car compta amb més de 500 títols.

Que tothom té, almenys, dues obres lliurades a l'Espanyol i que, per si no n'hi havia prou amb això, Bergés ha traduït quaranta vodevils russos.

Que Moraguetes i Pauleta Pàmies faran una temporada al Círcol Barcelonès d'òpera, per tal d'estrenar totes les obres del mestre Pahissa.

Que quan Sugranyes i Sala arribin a un acord, cap allà l'any 1942, tiraran a terra els teatres Nou i Còmic per fer-ne

un altre capaç per a 30.000 persones, mica més, mica menys, on hi estrenaran revistes de cinquanta sis autors cada una.

Que l'escenògraf senyor Castells ha rebut l'encàrrec de bastir un gran espectacle a base de què no hi hagi cap decoració.

Que, coincidint amb la propera Exposició, a l'Estàdium de Montjuic, actuaran les més prestigioses figures del teatre català per donar una representació de la famosa obra "La monja enterrada en vida, o els secrets d'aquell convent", no representada fa molts anys.

FUTBOL

Ja tenim el "Barça" novament campió d'Espanya; en la tercera final, els colors de Catalunya han sortit triomfants, posant fi de manera brillant a un general nerviosisme, doncs ací, encara que no es dubtava de la victòria del nostre campió, els dos empats amb què finiren les altres dues finals (?), donaren lloc a què els porucs passessin una tarda de neguit el dia de Sant Pere.

No cal dir l'entusiasme que ha produït en el poble, la gran victòria del "Barça"; fóra perdre temps i paper, el dir una volta més el molt que considera seus el poble català els grans triomfs de l'equip campió de Catalunya.

A rebre els campions hi acudí tota la massa esportiva; no hi havia allí solament els aficionats a la guitza, els del màstec, de la "bici", del córrer per Barcelona en calçotets, dels escacs i fins del "flèndit" i de la pesca amb canya, es sentiren aquell dia esportius en tota la línia i acudiren a retre grandiosos homenatge als braus jugadors que amb tan braó han sabut conquistar el més cobdiciat títol esportiu: el de campió d'Espanya de futbol.

Segons els tècnics en calcular multituds a cop d'ull, a rebre el "Barça" hi havia més de 50.000 ànimes, la qual cosa, sens dubte, deu constituir la manifestació popular més grandiosa que s'ha registrat en la nostra ciutat.

A les moltes felicitacions que han rebut els campions, hi afegim la nostra, modesta, però entusiasta com la que més.

Diumenge tingué lloc un partit d'homenatge i comiat al veterà jugador del "Barça", Ramon Torralba, conegut per l'"argentí" motiu de "la vella".

Torralba va a Mèxic, la terra de la plata, del petroli i de les revolucions per un "quítame allà estas pajas". Celebrarem que quan torni vingui carregat de plata, sigui propietari d'uns quants pous de petroli i no porti cap os trencat a conseqüència d'una de tantes "píndoles" com s'escampen per allà cada dos per tres.

En el partit de benefici i comiat de Torralba, els nous campions d'Espanya vanceren el "Sans" per 3 a 1.

També en aquestencontre s'acomiadà el "Barça" del seu públic, doncs també toca el dos cap al país dels tangos i de les "macanas".

Desitgem al nostre campió una bona sort, la qual cosa vol dir que torni ple de llorers i de "pesos", no?

ATLETISME

Dissabte i diumenge, a Reus, tingueren lloc els campionats d'atletisme, en els quals Catalunya conquistà el títol de campió d'Espanya, batent Guipúscoa per un bon marge de punts.

Les proves atlètiques i les incidències de la lluita foren se-

guides pels esportius de Reus amb un entusiasme que els honora.

BOXA

Demà, a la Monumental, hi hauran mastegots d'upa. Res menys que un campió del món, en plena possessió del seu ceptre, veurem damunt del ring.

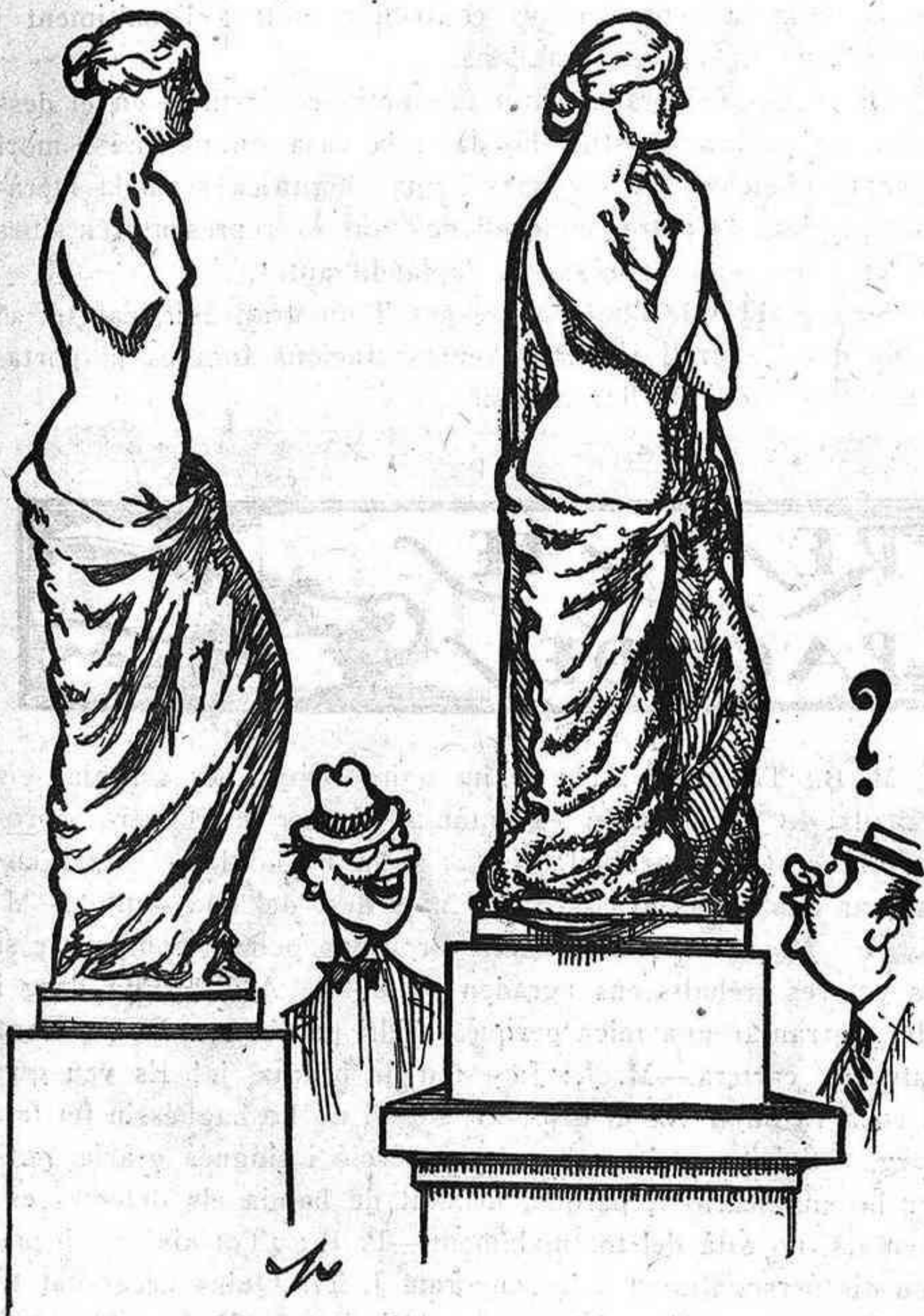
L'encarregat de barallar-se amb ell és l'Hilari Martínez, aquest prodigi de boxador que tants disgustos ha donat als "asos" del país dels gratacels.

JEPET

NO VE D'AQUI

—Vostè cada dia més bonica.
—Oh, exagera!
—Bé, doncs, cada dos dies!

L'ART I L'ORIGINALITAT

—A la Venus de Milo li han posat braços per a què pugui aguantar-se el manteu.

En aquesta secció parlarem amb tota atenció dels llibres que ens enviïn.

“Manual pràctic d'operacions de Banca”, per P. Verzier i J. Revoltós

Aquest volum descriu i ensenya clarament i amb màxima senzillesa, el funcionament de totes les operacions bancàries. Tant per als empleats de Banca, capitalistes, industrials, comerciants i tothom que necessiti intervenir amb els establiments bancaris per la índole del seu negoci o per l'exercici del seu càrrec, representa un element indispensable per a conèixer degudament aquells serveis que faciliten els Bancs i la manera de realitzar-los.

Un dels negres més populars a Barcelona, el ballarí Bubby Walter, ha estat condemnat a l'Audiència de Barcelona per haver atropellat i matat amb el seu auto una nena al Paral·lel.

Ara sí que, quan el vegin venir per la Rambla, podran dir amb raó:

—Aparteu les criatures!

❖

“El Día Gráfico” ha començat a publicar el resultat d'una enquesta feta als autors teatrals de Barcelona sobre els projectes que tenen per a la temporada vinent.

Han desfilat per les planes de l'esmentat diari una dotzena i mitja d'autors, i cada un d'ells diu que té preparades sis o set comèdies; totes per a teatres de llengua catalana, que són tres només.

Si cada un d'ells, dels teatres, estrena un promig de quinze obres l'any—quaranta cinc entre tots—i la producció en dona un centenar pel cap baix, ¿què redimoni farem de les que sobrin?

Si no estigués prohibit embolicar viandes amb paper escrit, els autors postergats podrien encara confiar en vendre els originals per a fer paperines, més ara ni aquest consol els queda.

❖

A Sabadell ha quedat destruïda pel foc una fàbrica de llanes. Si bé el fet significa una gran desgràcia per a l'amo de l'esmentada fàbrica, des del punt de vista de l'economia social, quasi no té importància; car, per molta que se'n cremi, som a un país on de llana n'hi haurà sempre.

L'HERENCIA

—A Peret se li ha mort la sogra.
—I li ha deixat alguna cosa?
—Sí, la filla.

El conegut "home mosca" diumenge passat va enfilarse per la façana d'una casa de la Plaça de Catalunya, davant milers de badocs.

Però quina no seria la seva sorpresa quan, en haver començat l'arriscada ascensió, va adonar-se de què un altre minyó li feia la competència gatejant per les coronises del mateix edifici.

Veritablement, som al país de les imitacions; si demà surt un home rata, de seguida en sortiran cinquanta a fer-li la competència i haurà de fer com els jueus, que van fugir de casa nostra perquè no hi podien viure.

**

La tornada dels jugadors del "Barcelona", després d'haver guanyat el campionat de futbol a Santander, va ésser l'apoteosi més gran que hom recorda; què vol dir "la vuelta del caudilló" en els temps més esplendorosos del ferrouxisme, ni les arribades de Cambó quan havia de dur "allò" a la butxaca. Dissabte passat, a l'estació de França, hi havia molta més gent. Setanta, vuitanta, noranta, cent mil persones? Es igual; no ve de deu mil; hi era tothom, fins els que no van més que amb els triomfadors; aquells que, de tots els que guanyen, sigui el qui sigui, en diuen "els nostres".

Deixant de banda l'aspecte purament esportiu de l'acte, la manifestació de simpatia als "equipers" del "Barça" ha d'ensenyar-nos una cosa: que la nostra gent està ja cansada d'estar tancada a casa i que considera bona qualsevol avimentesa per llançar-se al carrer. Avui ha estat l'"Alirón" l'himne que ha fet estremir d'entusiasme les multituds: demà pot ésser qualsevol altre; el "jo te l'encendré", posem per cas.

**

A Marsella van descobrir que un individu anomenat Geroni Prat, havia escanyat una pila de dones i les havia enterrat al jardí d'un xalet que tenia llogat amb aquest objecte.

Hom parlà de seguida d'un nou Landrú, corregit i augmentat que donava a Marsella un to de gran urbs del crim veritablement notable.

En llegir que l'esmentat subjecte es deia Geroni Prat, teníem grans confiances en què, com Joffre i altres grans figures internacionals, resultés català; però ens han aixafat la guitarra, car ara resulta que no es diu Prat, sinó Rey, amb la qual cosa l'únic que podem fer és treure un argument més a favor de la nostra significació republicana.

**

A València hi havia una dona que "guaria" els malalts per mitjà d'aigua beneïda per ella mateixa, i això li proporcionava uns ingressos més crescuts que els de qualsevol eminència mèdica.

Els metges, que es veien greument perjudicats per la competència de l'esmentada dona, van denunciar-la per intrusisme i aconseguiren de l'autoritat que acabés amb els miracles de l'aigua beneïda.

**

Un tenor ben conegut va donar un concert i, per no malversar la veu, tot ho cantava de "falset".

Un crític a qui això no plavia, va preguntar-li:

—D'on sou, vós?

—De Gandesa.

—De Gandesa i canteu amb veu de Falset?

**

Diumenge passat va celebrar-se a la vila del Vendrell un homenatge per honorar la memòria de Ramon Ramon i Vidales, popular saineter que va contribuir molt a l'enaltiment i dignificació de l'escena catalana.

Les festes celebrades amb tal motiu consistiren en el descobriment d'una artística làpida a la casa on nasqué i morí Ramon, audicions de sardanes i una magnífica vetllada literària-teatral al "Centre Vendrellenc", on es representaren dues de les obres més populars de l'aplaudit autor.

No cal dir que l'homenatge assolí un gran èxit, car tot el poble del Vendrell i moltes representacions foranes hi portaren el testimoni de llur adhesió.

M. B., Tarragona: No tenim gaire temps per arranjar els treballs de col·laboració espontània; si ens vage, però, aprofitarem el vostre article.—J. C.: Com us ho heu fet per endevinar que aniria al cove? Sou més llest del que sembla.—M. V. i F.: No hem de dir-vos res. Prou que podreu comprovar si els vostres treballs ens agraden o no.—A. A.: Resulta llarg i s'ha d'arranjar una mica perquè resulti publicable. De moment entra en cartera.—M. J.: Ja esteu de broma, ja! Es veu que la coca va pujar-vos al cap.—H. R.: Si no ho haguéssiu fet tan llarg, estigués escrit amb més correcció i tingués gràcia, potser ho publicaríem; perquè, deixant de banda els defectes esmentats, no està del tot malament.—P. R.: ¿Tot això no li podeu dir personalment a la senyoreta J. T.? Quina necessitat té el públic de conèixer les vostres intimitats?—E. S.: ¿Per què no ho envieu als Jocs Florals? Allí estan més desvagats que nosaltres.

Llibreria Espanyola d'Antoni López ♦ ♦ Rambla del Mig, 20, Barcelona

TELEFON A. 4115

Obres completes de NARCIS OLLER

Volum I

LA PAPALLONA
L'ESCANYA POBRES

Preu: 6 pessetes

Volum II

VILANIU

Preu 6 pessetes

La col·lecció completa constarà de 12 volums

Preguntar preu de subscripció per als 12 volums

AUTOMOBILISTES!

compreu les Guies i Plànols

MICHELIN

LLIBRERIA LÓPEZ, Rambla del Mig, 20
(sota la Fonda d'Orient)

A VIAT

BARCELONA

Cort de Catalunya

LLIBRE DE GRAN INTERES

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls atorga rebaixes.

UNA DE SONADA

I quan menys se l'esperaven!